

ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ЕКОНОМІКИ ОБРАНИХ КРАЇН ЄС

Нещодавня європейська міграційна криза (2015) змінила подальший розвиток не тільки країн походження мігрантів, але й значно вплинула на економіки країн-членів ЄС. Більш того, дослідження міжнародних міграційних процесів на сучасному етапі є актуальним як ніколи через економічну кризу, спричинену пандемією COVID-19, що призводить до порушення мобільності. Таким чином, питання впливу міграції на розвиток країн ЄС до та під час COVID-19 потребує глибокого дослідження для визначення подальших планів щодо економічного зростання та відновлення економік країн після кризи.

Для встановлення та оцінки впливу міжнародних міграційних процесів на економіки країн ЄС було побудовано регресійні моделі для трьох держав, а саме для: Німеччини (м. 1.1), Польщі (м. 1.2) та Іспанії (м. 1.3) як для основних представників регіонів Західної, Східної та Південної Європи. Більш того, вони є одними з найпривабливіших країн призначення для іноземних осіб. Якщо Німеччина та Іспанія є країнами-реципієнтами мігрантів, то Польща до 2018 року була «донором» мігрантів.

У якості залежної змінної було обрано ВВП на душу населення (GDP per cap). Незалежні змінні включають в себе: надходження грошових переказів мігрантів (RI) та їхні відтоки (RO), рівень зайнятості іноземного населення (FER), а також такі контрольні змінні як продуктивність праці (LP) та рівень середньорічних заробітних плат (AW). Таким чином, була формалізована загальна модель:

$$GDP\ per\ cap = const + (*RI + (*RO + (*FER + (*LP + (*AW$$

Коефіцієнти специфікації моделей 1.1 – 1.3 та їхні статистичні оцінки представлені в консолідованій таблиці 1.

Таблиця 1

Коефіцієнти специфікації моделей

Параметри моделі	Модель 1.1 (Німеччина)	Модель 1.2 (Польща)	Модель 1.3 (Іспанія)
	Коефіцієнт (t-статистика)		
const	36,789* (2,035)	-19,130*** (-3,728)	-41,638 (-1,424)
RI	0,758*** (6,878)	0,609*** (8,714)	1,127*** (11,120)
RO	-0,732*** (-4,841)	-0,382** (-2,232)	-0,349** (-2,218)
FER	0,053 (0,548)	0,325*** (3,770)	0,157 (1,346)
LP	0,364*** (5,558)	0,289* (1,918)	0,390** (2,281)
AW	0,991*** (7,839)	0,437* (1,827)	0,403*** (4,894)
R ²	0,979	0,968	0,945
F-критерій	180,960	114,136	65,959

***, **, * – представляють рівні значущості 1%, 5% та 10% відповідно

Джерело: розраховано авторами на основі [1, 2].

По-перше, коефіцієнти детермінації R^2 моделей 1.1-1.3 становлять 0,979; 0,968 та 0,945 відповідно, що означає, що варіативність залежної змінної в цих країнах пояснюється даним набором незалежних змінних на 97,9%; 96,8% та 94,5% відповідно.

По-друге, така змінна як RI є статистично значущою за рівнем 1% (***) у трьох отриманих моделях, що означає, що існує тільки 1% ймовірності того, що коефіцієнт цієї змінної дорівнюватиме нулю, і 99% того, що він статистично відрізнятиметься від 0. Надходження грошових переказів мігрантів позитивно впливають на обрані країни, тому що вони покращують стан платіжного балансу країни та збільшують платоспроможний попит. Змінна RO є статистично значущою в усіх досліджуваних країнах, здійснюючи негативний ефект на їхній ВВП на душу населення, при чому в Німеччині цей вплив проявляється найбільше (β -коефіцієнт = -0,732), що пояснюється значно більшими їхніми обсягами. Змінна FER є статистично значущою лише в моделі 1.2 за рівнем 1% (***)

По-третє, модулі коефіцієнта Стюдента всіх статистично значущих змінних перевищують критичне значення, що також підтверджує їхню значущість.

По-четверте, значення розрахункового критерію F статистики Фішера свідчить про адекватність моделей в цілому. Критерій F моделей 1.1-1.3 дорівнює 180,960; 114,136 та 65,959 відповідно, що більше, ніж критичне значення F -критерію, яке становить 2,96. Отже, можна зробити висновок, що гіпотеза о незначущості регресійних моделей в цілому відкидається.

Пандемія COVID-19 спричинила появу багатьох економічних ризиків у контексті міжнародної міграції. Одним з основних соціально-економічних ризиків є зростання рівня безробіття як серед корінного, так і серед іноземного населення. В Іспанії, наприклад, у II кварталі 2020 року серед мігрантів даний показник збільшився з 14% до 15,3% порівняно з аналогічним періодом 2019 року, а в Польщі, навпаки, він навіть трохи знизився [3]. Наразі, проблема зростаючого безробіття серед мігрантів є дуже актуальною в ЄС, де сектори, в яких частка зайнятих мігрантів складає великий відсоток, наприклад, такі сфери як служби безпеки та прибирання (21% всіх зайнятих складають іммігранти), а також готельний сектор (25%). Таким чином, було підтверджено вплив міжнародної міграції на економіки Німеччини, Польщі та Іспанії переважно через надходження та відтоки грошових переказів мігрантів, а також рівень їхньої зайнятості. Проте пандемія COVID-19 створює нові ризики та продовжує негативно впливати на економіки досліджуваних країн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://www.worldbank.org>.
2. Офіційний сайт ОЕСР [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://data.oecd.org>.
3. Офіційний сайт Євростат [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://ec.europa.eu>.